

- [Hoppa över navigering, hoppa direkt till innehållet.](#)
- [Gå direkt till sök](#)
- [Kontaktinformation för svarservice](#)
- [Gå direkt till tyck till](#)

[Sveriges riksdag](#)

- [Press](#)
- [Lärare](#)
- [Biblioteket](#)
- [Ordbok](#)
- [Lättläst](#)
- [Teckenspråk](#)
- Other languages

Välj

Sök

- [Start](#)
- [Debatter & beslut](#)
- [Ledamöter & partier](#)
- [Utskotten & EU-nämnden](#)
- [Dokument & lagar](#)
- [Så funkar riksdagen](#)

- Du är här:
- [Startsidan /](#)
- [Dokument & lagar /](#)
- [Lagar /](#)
- [Svensk författningssamling /](#)
[Lag \(1973:1198\) om ansvarighet för oljeskada till sjöss](#)

- [Lagar](#)
 - [Svensk författningssamling](#)
- [Förslag](#)
- [Utskotten och EU-nämnden](#)
- [Frågor och anmälningar](#)
- [Utredningar](#)
- [Kammaren](#)
- [EU](#)

Svensk författningssamling 1973:1198

Det kan förekomma fel i författningstexterna, och bilagor kan saknas. Kontrollera därför alltid mot den tryckta versionen.

Lag (1973:1198) om ansvarighet för oljeskada till sjöss

- [Lyssna](#)
- [Dela](#)
- [Skriv ut](#)

[Stäng](#)

Genom att använda Lyssna samtycker du till att cookies används. Inga personuppgifter sparas. [Mer om cookies.](#)

[Stäng](#)

- [E-post](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [LinkedIn](#)

Eller kopiera länken

SFS nr: 1973:1198

Departement/myndighet: Justitiedepartementet L3

Utfärdad: 1973-12-17

Upphävd: 1996-05-30

Författningen har upphävts genom: SFS 1995:1081

Ändrad: t.o.m. SFS 1994:1020

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

Innehåll

- [Övergångsbestämmelser](#)
-

Inledande bestämmelser

1 § I denna lag förstås med

olja: beständig olja, såsom råolja, eldningsolja, tjock dieselolja, smörjolja och valolja;

oljeskada: dels skada som orsakats av förorening genom olja från fartyg och som uppkommit utanför fartyget, dels kostnader för förebyggande åtgärder och skada som orsakats av sådana åtgärder;

olycka: sådan händelse eller serie händelser med samma ursprung som orsakar oljeskada;

förebyggande åtgärd: varje åtgärd som varit skäligen påkallad för att förhindra eller begränsa oljeskada genom förorening och som vidtagits efter det en olycka inträffat;

ägare av fartyg: den som är registrerad som fartygets ägare eller, om registrering ej skett, den som äger fartyget; i fråga om fartyg som äges av en stat och brukas av ett bolag, vilket i denna stat är registrerat som fartygets brukare, skall dock bolaget anses som ägare;

särskilda dragningsrätter: de av Internationella valutafonden använda särskilda dragningsrätterna;

fartygs dräktighet: dess nettodräktighet, beräknad enligt reglerna i kungörelsen (1954:550) angående skeppsmätning, ökad med det maskinrum som vid bestämmande av nettodräktigheten dragits från bruttodräktigheten eller beträffande fartyg, som ej kan mätas enligt vanliga regler för mätning av dräktighet, 40 procent av vikten i ton av den olja som fartyget kan befordra;

ansvarighetskonventionen: den i Bryssel den 29 november 1969 avslutade konventionen om ansvarighet för skada orsakad av förorening genom olja eller denna konvention, ändrad i London den 19 november 1976;

konventionsstat: stat som tillträtt ansvarighetskonventionen.

Vid tillämpning av denna lag skall med fartyg jämföras varje annan flytande anordning som användes till sjöss. *Lag (1982:253).*

2 § Denna lag äger tillämpning på oljeskada, som uppkommit i Sverige eller annan konventionsstat och orsakats av

fartyg, som befordrar olja som last i lös vikt (bulklast), samt på kostnad för förebyggande åtgärder som vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige eller annan konventionsstat.

I fråga om lagens tillämplighet på örlogsfartyg och vissa andra statsfartyg samt fartyg som icke befordrar olja som bulklast gäller bestämmelserna i 22 §.

Ersättning för åtgärder med anledning av oljeskada utgår enligt denna lag även då skyldighet att vidtaga åtgärderna förelegat enligt lag eller annan författning.

Denna lag tillämpas utan hinder av eljest gällande regler om tillämplig lag.

Bestämmelserna i denna lag tillämpas icke i den mån en sådan tillämpning skulle vara oförenlig med Sveriges förpliktelser enligt internationellt fördrag. *Lag (1983:700)*.

Skadestånd

3 § Oljeskada ersättes av fartygets ägare, även om varken ägaren eller någon för vilken han svarar varit vållande till skadan. Utgöres den olycka som orsakade skadan av en serie händelser, åvilar ansvaret den som var ägare av fartyget vid den första av dessa händelser.

Ägaren är dock fri från ansvarighet om han visar att skadan

1. orsakats av krigshandling eller liknande handling under väpnad konflikt, inbördeskrig eller uppror eller av en naturhändelse av osedvanlig karaktär, som ej kunnat undvikas och vars följder ej kunnat förhindras, eller
2. i sin helhet vållats av tredje man med avsikt att orsaka skada, eller
3. i sin helhet orsakats genom fel eller försummelse av svensk eller utländsk myndighet vid fullgörandet av skyldighet att svara för underhåll av fyrar eller andra hjälpmedel för navigering.

Om vållande på den skadelidandes sida har medverkat till skadan, gäller 6 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207). I fråga om solidarisk ansvarighet för flera fartygsägare gäller 6 kap. 3 § samma lag. *Lag (1975:408)*.

4 § Anspråk på ersättning för oljeskada som omfattas av ersättningsbestämmelserna i denna lag får göras gällande mot fartygets ägare endast med stöd av lagen.

Anspråk som avses i första stycket får ej göras gällande mot fartygets redare, som icke är ägare, och ej heller mot befraktare eller annan som i redarens ställe handhar fartygets drift eller mot avlastare, lastemottagare, lastägare, lots eller någon som utan att tillhöra besättningen utför arbete i fartygets tjänst. Har skada uppkommit i samband med bärgning av fartyget eller lasten eller i samband med förebyggande åtgärder, gäller vad nu sagts även i fråga om bärgaren eller den som vidtagit sådana åtgärder, såvida icke bärgningen eller de förebyggande åtgärderna vidtagits i strid mot myndighets förbud eller, om de vidtagits av annan än myndighet, trots uttryckligt och befogat förbud av fartygets eller lastens ägare.

Anspråk som avses i första stycket får ej heller göras gällande mot den som är anställd hos fartygets ägare eller hos person som avses i andra stycket.

Vad som utgivits i ersättning för oljeskada enligt denna lag får icke krävas åter av lots, bärgare eller den som vidtagit förebyggande åtgärder eller anställd som avses i tredje stycket annat än om den mot vilken anspråket riktas har vållat skadan uppsåtligen eller av grov vårdslöshet eller anspråket riktas mot bärgare eller den som vidtagit förebyggande åtgärder och denne överträtt förbud som avses i andra stycket andra punkten.

5 § Fartygets ägare har rätt att för varje olycka begränsa sin ansvarighet enligt denna lag till ett belopp motsvarande 133 särskilda dragningsrätter (SDR) per ton av fartygets dräktighet. Anvarigheten skall dock inte i något fall överstiga 14 miljoner SDR. Rätt till begränsning föreligger inte i fråga om ränta eller ersättning för rättegångskostnad.

Fartygets ägare har inte rätt till ansvarsbegränsning, om olyckan har vållats genom fel eller försummelse av ägaren själv, såvida han inte har begått felet eller försummelsen i egenskap av fartygets befälhavare eller medlem av besättningen. *Lag (1983:700)*.

6 § Rätt till ansvarsbegränsning enligt 5 § första stycket föreligger endast om ägaren, dennes försäkringsgivare eller annan på ägarens vägnar enligt denna lag eller motsvarande bestämmelser i en annan konventionsstat lag upprättar en begränsningsfond uppgående till det ansvarighetsbelopp som gäller för ägaren och det tilläggsbelopp som fastställs enligt 12 kap. 4 § andra stycket sjölagen (1994:1009).

Ansvarighetsbeloppet omräknas till svenskt mynt med tillämpning av bestämmelserna i 22 kap. 3 § andra stycket sjölagen.

Begränsningsfond skall här i landet upprättas hos den domstol där talan om ersättning har väckts enligt 18 §.

I fråga om förfarandet när begränsningsfond enligt denna lag upprättas och om förlust i vissa fall av möjligheten att erhålla ersättning för fordran som kan återopas mot fonden skall bestämmelserna i 12 kap. 3--15 §§ sjölagen ha motsvarande tillämpning. Betalning eller säkerhet som avses i 12 kap. 4 § andra stycket får dock krävas också i fråga om ränta för tiden till dess fonden upprättas. Vad som sägs i 12 kap. 4 § fjärde stycket om verkan som avses i 9 kap. 8 § sjölagen skall i stället gälla verkan som avses i 9 § förevarande lag. Följs inte föreläggande enligt 12 kap. 4 § fjärde stycket, skall i förordnande som där sägs tillkännages att rätt till ansvarsbegränsning inte längre föreligger. *Lag (1994:1020).*

7 § En begränsningsfond som avses i denna lag fördelas mellan borgenärerna i förhållande till storleken av de styrkta fordringarna. *Lag (1983:700).*

8 § Den som innan begränsningsfonden fördelats har utgett ersättning för oljeskada inträder intill det belopp han betalat i den skadelidandes rätt enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i annan konventionsstat.

Kan fartygets ägare eller annan göra sannolikt att han framdeles blir skyldig att utge ersättning, som han, om ersättningen betalats före fondens fördelning, skulle ha kunnat återkräva från fonden enligt första stycket, kan rätten förordna att medel tills vidare skall avsättas för att han senare skall kunna göra sin rätt gällande mot fonden.

Har ägaren frivilligt ådragit sig utgifter eller åsamkats förluster med anledning av förebyggande åtgärder, äger han samma rätt till ersättning härför ur begränsningsfonden som annan skadelidande.

9 § Har begränsningsfond upprättats enligt 6 § och har ägaren rätt att begränsa sin ansvarighet, får annan ägaren tillhörig egendom ej tagas i anspråk för tillgodoseende av krav på ersättning som kan göras gällande mot fonden.

Har i fall som avses i första stycket ägaren tillhörig egendom blivit föremål för kvarstad eller annan säkerhetsåtgärd med anledning av krav på ersättning som kan göras gällande mot begränsningsfonden, skall den beviljade åtgärden hävas. Har ägaren ställt säkerhet för att undvika sådan åtgärd, skall säkerheten återställas till honom.

Om begränsningsfond har upprättats i annan konventionsstat, skall vad i första och andra styckena sägs gälla endast om den skadelidande har rätt att föra talan vid den domstol eller myndighet som förvaltar fonden och har möjlighet att av fondens medel utfå vad som belöper på hans fordran. *Lag (1983:700).*

10 § Talan om ersättning för oljeskada enligt denna lag skall väckas inom tre år från den dag då skadan uppkom. Talan får dock icke i något fall väckas efter det att sex år förflutit från dagen för den olycka som orsakade skadan eller, om olyckan utgjordes av en serie händelser, från dagen för den första av dessa.

11 § Om rätt till ersättning av Internationella oljeskadefonden gäller särskilda bestämmelser.

Försäkring

12 § Ägare av svenskt fartyg, vilket befordrar mer än tvåusen ton olja som bulklast, skall taga och vidmakthålla försäkring eller ställa annan betryggande säkerhet till täckande av sin ansvarighet enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i annan konventionsstat intill det ansvarighetsbelopp som anges i 5 § första stycket. Sådan skyldighet åvilar dock icke staten.

Försäkring eller säkerhet som avses i första stycket skall godkännas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer.

Har ägaren fullgjort vad som åligger honom enligt första stycket, skall myndighet som regeringen bestämmer utfärda

certifikat som innefattar bevis härom. För fartyg som äges av staten skall myndighet som regeringen bestämmer utfärda certifikat som bestyrker att fartyget äges av svenska staten och att dess ansvarighet är täckt intill det ansvarighetsbelopp som anges i 5 § första stycket.

Regeringen fastställer formulär till certifikat som avses i tredje stycket. Certifikatet skall medföras ombord på fartyget. *Lag (1975:408)*.

13 § För ett utländskt fartyg som anlöper eller lämnar svensk hamn eller på svenskt sjöterritorium belägen tilläggsplats och som vid tillfället befordrar mer än 2 000 ton olja som bulklast skall finnas försäkring eller annan betryggande säkerhet som täcker ägarens ansvarighet enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i annan konventionsstat intill det ansvarighetsbelopp som avses i 5 § första stycket. Vad nu sagts gäller inte fartyg som ägs av en främmande stat.

Fartyget skall ombord medföra ett certifikat som visar att en sådan försäkring eller annan betryggande säkerhet som avses i första stycket finns. Ägs fartyget av en främmande stat, skall ombord medföras ett certifikat som bestyrker att fartyget ägs av den staten och att dess ansvarighet är täckt intill det ansvarighetsbelopp som gäller enligt 5 § första stycket.

Närmare bestämmelser om certifikat som avses i andra stycket meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. *Lag (1983:700)*.

14 § Försäkring som avses i 12 eller 13 § skall för den som är berättigad till ersättning medföra rätt att få ut ersättningen direkt av försäkringsgivaren.

Försäkringsgivaren är dock fri från ansvarighet, om fartygets ägare är fri från ansvarighet eller om denne själv uppsåtligt har vållat skadan. Försäkringsgivarens ansvarighet skall inte i något fall överstiga det ansvarighetsbelopp som gäller enligt 5 § första stycket.

I vidare mån än som följer av andra stycket kan försäkringsgivaren inte till befrielse från ansvarighet mot någon annan än ägaren åberopa omständigheter som han kunnat åberopa mot ägaren. *Lag (1983:700)*.

15 § Om försäkringsgivaren icke har gjort annat förbehåll, gäller försäkringen för fartygets ägare mot hans ansvarighet enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i annan konventionsstat.

16 § Vad i 14 och 15 §§ föreskrives om försäkring äger motsvarande tillämpning i fråga om sådan säkerhet av annat slag som avses i 12 eller 13 §.

Laga domstol m.m.

17 § Talan om ersättning enligt denna lag får väckas i Sverige endast om oljeskada genom förorening har uppkommit här i landet eller förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige.

Är svensk domstol behörig enligt första stycket, får även talan om ersättning för annan oljeskada som orsakats av samma olycka väckas här.

18 § Talan om ersättning för oljeskada, som enligt 17 § får tas upp i Sverige, väcks vid den sjörättsdomstol som är närmast den ort där skadan uppkom.

Har talan om ersättning för skada som uppkommit på grund av samma olycka väckts vid flera domstolar, skall regeringen förordna en av dessa domstolar att handlägga samtliga mål.

Har en begränsningsfond upprättats här i landet enligt 6 §, prövar den domstol, vid vilken fonden har upprättats, frågor om ansvarighetsbeloppets fördelning mellan de ersättningsberättigade. Denna prövning skall göras i begränsningsmål som avses i 12 kap. sjölagen (1994:1009). *Lag (1994:1020)*.

19 § Har dom i mål om ersättning för oljeskada meddelats i annan konventionsstat och är domstolarna i den staten enligt ansvarighetskonventionen behöriga att pröva tvist som domen gäller, skall domen, när den vunnit laga kraft och kan verkställas i den stat där den meddelats, på ansökan verkställas i Sverige utan att ny prövning sker av den sak som avgjorts genom domen, i den mån ej annat följer av vad i 9 § eller 18 § tredje stycket sägs. Detta medför ej

skyldighet att verkställa utländsk dom, om det ansvarighetsbelopp som gäller för fartygets ägare därigenom skulle överskridas.

Ansökan om verkställighet göres hos Svea hovrätt. Vid ansökningen skall fogas

1. domen i huvudskrift eller i avskrift som bestyrkts av myndighet;
2. förklaring av behörig myndighet i den stat där domen meddelats, att domen avser ersättning enligt ansvarighetskonventionen samt att den vunnit laga kraft och kan verkställas i nämnda stat.

Nu nämnda handlingar skall vara försedda med bevis om utfärdarens behörighet. Beviset skall vara utställt av svensk beskickning eller konsul eller av chefen för justitieförvaltningen i den stat där domen meddelats. Är handling i ärendet avfattad på annat främmande språk än danska eller norska, skall handlingen åtföljas av översättning till svenska. Översättningen skall vara bestyrkt av diplomatisk eller konsulär tjänsteman eller av svensk notarius publicus.

Ansökan om verkställighet får ej bifallas utan att motparten haft tillfälle att yttra sig över ansökningen.

Bifalles ansökningen, verkställs domen på samma sätt som svensk domstols laga kraft ägande dom, om ej högsta domstolen efter talan mot hovrättens beslut förordnar annat.

20 § Har i enlighet med ansvarighetskonventionens bestämmelser begränsningsfond upprättats i annan konventionsstat enligt lagen i den staten och har ägare eller försäkringsgivare, mot vilken talan om ersättning enligt denna lag väckts vid svensk domstol, rätt att begränsa sin ansvarighet, skall rätten i dom i mål om ersättning förordna, att domen får verkställas endast efter prövning i den främmande staten av frågor om fondens fördelning och enligt den statens lag.

Ansvarsbestämmelser

21 § Fartygsägare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter vad som i denna lag föreskrives om försäkringsplikt eller skyldighet att ställa säkerhet, dömes till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff dömes redare som låter använda fartyg för sjöfart, trots att han insett eller bort inse att i denna lag föreskriven försäkringsplikt eller skyldighet att ställa säkerhet ej fullgjorts. Lika med redaren straffas den som handhar fartygets drift i redarens ställe samt befälhavaren.

Medföres ej i 12 eller 13 § föreskrivet certifikat ombord på fartyg, när detta användes för sjöfart, dömes befälhavaren till böter.

Övriga bestämmelser

22 § Denna lag gäller inte i fråga om oljeskada orsakad av örlogsfartyg eller annat fartyg som vid tiden för olyckan ägs eller brukas av en stat och används uteslutande för statsändamål och inte för affärsdrift. Har ett sådant fartyg orsakat oljeskada genom förorening i Sverige eller har förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige, skall dock bestämmelserna i 1 §, 2 § tredje stycket, 3--5, 10 och 18 §§ tillämpas.

Har ett fartyg som vid tiden för olyckan inte befördrade olja som bulklast orsakat oljeskada genom förorening i Sverige eller har förebyggande åtgärder vidtagits för att förhindra eller begränsa sådan skada i Sverige, tillämpas bestämmelserna i 1 §, 2 § tredje och femte styckena, 3, 10 och 18 §§. I fråga om ägarens rätt att begränsa sin ansvarighet gäller i sådant fall bestämmelserna i 9 kap. sjölagen (1994:1009). *Lag (1994:1020)*.

Övergångsbestämmelser

1983:700

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre bestämmelser gäller dock i fall då den händelse som ansvarigheten grundas på har inträffat före ikraftträdandet.

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare

Riksdagen är den högsta beslutande församlingen i vårt land. Svenska folket väljer vart fjärde år 349 personer som ska företräda dem i riksdagen.

Riksdagens uppgifter är att stifta lagar, besluta om skatter och bestämma statens budget. Riksdagen granskar också regeringen och de statliga myndigheterna. Dessutom har riksdagen stort inflytande på utrikespolitiken.

[Så funkar riksdagen](#)

Adresser och telefonnummer till riksdagen.

- [Kontakta](#)

Öppna data, Twitter, RSS och andra tjänster.

- [Bevaka](#)

Öppna debatter, visningar och studiebesök.

- [Besök](#)

Publikationer, studiematerial och böcker.

- [Beställ](#)
- [Debatter & beslut](#)
 - [Debatter och beslut om förslag](#)
 - [Interpellationsdebatter](#)
 - [Information från regeringen](#)
 - [Övriga debatter](#)
 - [Övriga kammaraktiviteter](#)
- [Ledamöter & partier](#)
 - [Ledamöterna](#)
 - [Socialdemokraterna](#)
 - [Moderaterna](#)
 - [Miljöpartiet](#)
 - [Folkpartiet](#)
 - [Centerpartiet](#)
 - [Sverigedemokraterna](#)
 - [Vänsterpartiet](#)
 - [Kristdemokraterna](#)
- [Utskotten & EU-nämnden](#)
 - [Arbetsmarknadsutskottet](#)
 - [Civilutskottet](#)

- [Finansutskottet](#)
- [Försvarsutskottet](#)
- [Justitieutskottet](#)
- [Konstitutionsutskottet](#)
- [Kulturutskottet](#)
- [Miljö- och jordbruksutskottet](#)
- [Näringsutskottet](#)
- [Skatteutskottet](#)
- [Socialförsäkringsutskottet](#)
- [Socialutskottet](#)
- [Trafikutskottet](#)
- [Utbildningsutskottet](#)
- [Utrikesutskottet](#)
- [Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet](#)
- [EU-nämnden](#)

- [Dokument & lagar](#)
 - [Lagar](#)
 - [Förslag](#)
 - [Utskotten och EU-nämnden](#)
 - [Frågor och anmälningar](#)
 - [Utredningar](#)
 - [Kammaren](#)
 - [EU](#)

- [Så funkar riksdagen](#)
 - [Demokrati](#)
 - [Riksdagen i samhället](#)
 - [Riksdagens uppgifter](#)
 - [Talmannen](#)
 - [Så arbetar ledamöterna](#)
 - [Så arbetar utskotten](#)
 - [Så arbetar EU-nämnden](#)
 - [Så arbetar partierna](#)
 - [Internationellt arbete](#)
 - [Förvaltningen](#)
 - [Riksdagens myndigheter och nämnder](#)
 - [Ordbok](#)
 - [Frågor & svar](#)

- [Press](#)
- [Lärare](#)
- [Biblioteket](#)
- [Ordbok](#)
- [Lättläst](#)
- [Teckenspråk](#)

- Other languages

Välj

[Sveriges riksdag](#)

Sveriges riksdag 100 12 Stockholm Telefon: 08-786 40 00

Frågor om riksdagen Telefon: 020-349 000 E-post: riksdagsinformation@riksdagen.se

[Om webbplatsen](#)[Cookies](#)